

NÉPNEVELŐ

NEVELÉS- ÉS OKTATÁSÜGYI LAP

A MAGYARORSZÁGI LATIN ÉS GÖRÖG SZERTARTÁSÚ KATHOLIKUS NÉPOKTATÁSI INTÉZETEK SZÁMÁRA

Kiadja a SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT Budapesten.

Megjelenik minden vasárnap egyívnyi terjedelemben.

Megkapja e lapot minden kath. népoktatási intézet egy példányban ingyen.
Előfizetési ár: egész évre kor. 6.—.
Kéziratokat nem küldünk vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

BUDAPEST,

Szentkirályi-utca 28b. sz. a.

(SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT)

A hirdetések árszabálya:

A pályázati hirdetéseknek minden egyes szóért minden közlés után 6 fillér (3 krajczár) fizetendő.

Egyéb hirdetéseknek:

egész oldal ... kor. 32.— | negyed oldal ... kor. 8.—

fél oldal ... " 16.— | nyolczad oldal " 4.—

A díjak előre beküldendők a Szent-István-Társulathoz.

A kath. tanítók illetékessége.

A magyar kath. tanítói kar egynemely részénél az a felfogás kezd mutatkozni, hogy miután fizetésük államsegéllyel van kiegészítve és az nevékre van kiutalva, emiatt nem az egyház, hanem az állam közvetlen alkalmazottjai és fejelem tekintetéből az egyház másodrendű tényező előttük.

Az államsegélyben való részesedés folytán ezen felfogás nagy tévedés.

Nagy tévedés, mert az államsegélyt korántsem a tanítók kapják, hanem az egyes iskolafenntartó hitközségek, amelyek anyagi helyzetük-nél fogva nem tudják a törvény által megállapított fizetést biztosítani. Ezt kifejezetten bizonyítja az 1907. évi XXVII. t.-c. 12. és 13. §§-a. olyannyira, hogy az utóbbi megtorlást állapít meg azon esetre, ha az iskolafenntartó nem gondoskodik a tanító törvény szerint járó fizetésének rendezéséről.

A törvény összes szakaszainak folyamán az iskolafenntartók vannak előtérbe helyezve és a hitfelekezeti tanítók illetékességét sehoh sem vonja ki az egyházhatóságok keretéből. Tehát bármiként gondoskodjanak is egyes kath. tanítók illetékességi szempontból, az egyházzal szemben felfogásuknak nincs igaza, mert még ők katholikus iskolában működnek, működésük egész tartama alatt az egyházi hatóság rendelkezése, felügyelete és ítélete alá tartoznak, pl. kath. tanító, tanár közvetlenül az egyházhatóság alkalmazottja és fejelem szempontjából is annak kormányzata alatt áll. E tekintetben hiábavaló minden csürés és csavarás.

Sőt tovább megyek. Egyetlen egy népoktatási törvényünk sines, amely a kir. tanfelügyelőt a kath. tanító fölöttes hatóságának ismerné el. A királyi tanfelügyelő kizárólag az állam alkalmazottja lévén, mint ilyen csak felügyeleti joggal bír és semmi néven nevezendő rendelkezési joga nincs a kath. tanítóval szemben. A kir. tanfelügyelő tehát nem felettes hatósága a kath. taní-

tónak. Hogy egynemely esetben a kir. tanfelügyelőnek is szerepe van a kath. iskolákat és tanítókat érintőleg, az csak azon felügyeleti jogából származik, amelyeket az állam azért ruházott reá, hogy a törvény követelményeinek minden ponton elég tétessék.

Az államhatalom személyes képviselőjét a legnagyobb tisztelet és az illetékességet nem érintő előzékenység minden tekintetben megilleti, de a kath. iskolák és azok tanítói fölött való rendelkezési illetékesség nem. Ezt a kir. tanfelügyelők elismerik s azért minden a kath. tanítószágtól hozzájuk terjesztett panaszos beadványt rendszerint az illetékes egyházi hatósághoz teszik át. Nem is tehetik másként, mert ellenkezőleg cselekedve megszegnék a felekezeteknek törvény által biztosított önkormányzatát és jogkörét.

És mégis vannak kath. tanítók, akik az egyházi hatóságok jogkörét negligálják s mert államsegélyben részesülnek, már most teljesen állami alkalmazottnak tartják magukat s fölöttes hatóságuknak a kir. tanfelügyelőt tartják. Vegyük ezek a kath. tanítók tudomásul, hogy a kir. tanfelügyelő érdekükben csak azt teheti, ami nem ütközik az egyházhatóságok törvénybiztosította jogkörébe. Mert abban a pillanatban, mikor a tanfelügyelőség a felekezeti iskolák és azok tanítói fölött való rendelkezési joggal ruháztatné fel, tehát az egyházi hatóságokkal szemben azoknak felsőbb hatóságául ismertetének el: a felekezeti, tehát a kath. iskolák további fenntartása teljesen illuzorius volna.

A kath. iskolában működő tanító első sorban az egyház alkalmazottja. Mint ilyen kormányzati és fegyelmi szempontból az egyháznak van alárendelve. olyannyira, hogy a fentérintett törvény 22. §. d) pontja értelmében, ha iskolája ellen izgatna, fegyelmi vétséget követ el. Mert a hivatkozott pont vétséget állapít meg, ha a tanító a hitfelekezet, vagy egyes társadalmi osztályok ellen, úgyszintén ha a tulajdon vagy a házasság jogintézménye ellen izgat. Igaz ugyan,

hogy ezt a törvény a községi népiskolákban működő tanítókra nézve állapítja meg. Igen ám, de az vezérfonalat képez a kath. tanítókra nézve is, mert a korábban egyenjogositott egyházak a jelenben jogokkal felruházott intézmények, a felekezeti iskolák pedig, mint ilyenek azoknak kizárólagos tulajdonai; *aki tehát azok ellen izgat, fegyelmi vétséget követ el.* Ha tehát valamely kath. iskolában működő tanító egyháza hatósági fennsőbbiségét el nem ismeri, ezt kétségbe vonja vagy megtagadja, ellene izgat, az távozzék a kath. iskolából. Viszont a kath. egyház sem tűrhet meg oly alkalmazottat, ki ebbeli minőségében az egyház hatósági jogkörét elismerni nem akarja.

Ezeket szükségesnek tartottam megírni annál is inkább, mert mindinkább növekedik a kath. iskolákban működő azon tanítók száma, akik alkalmaztatásukkal, fegyelem szempontjából való hovátartozandóságuk illetékességével nincsenek tisztában.

A kath. tanító az egyház alkalmazottja, aki mint ilyen most már esküjénél fogva is kötelezve van arra, hogy a magyar állam nemzeti érdekeit *hivatását képező működésében* hiven szolgálja. Ezért tette le s a jövőben is le kell tenni minden kath. tanítónak a tridentini hitvallást, mely egy az esküvel!

Bertalan Vince.

A kath. tanügy a pécsi kath. nagygűlésen.

(Folytatás.)

A kath. nevelés jogáról.

Az tiszta, világos beszéd, hogy a szociálisták legalább nyíltan vallják be, amit akarnak. A különféle árnyalatú liberálisok maguk sem tudják, hogy az általános és kötelező államosítás hirdetésével a szociálisták malmára hajtják a vizet; vagy ha tudják, be nem vallják. Odadobják a szépen csengő jelszavakat a nép közé; a nép pedig hasonlít egy óriáshoz, aki nem tud a saját fejével gondolkodni s meg nem fontolja, hogy az állam semmit sem adhat, amit előbb polgáraitól el nem vett volna. Majd meglátják, de már akkor későn lesz, hogy a Kapitolumot csak néhány lépés választja el a tarpeji sziklától.

És mire hivatkoznak? Hogy az államot nagy érdekek fűzik az iskolához, hogy az államnak szüksége van polgárainak egyöntetű, céljaival egyező gondolkodására s azért kell, hogy azoknak nevelését kezébe vegye. De hát kérdem, vajjon az érdekek egymaga jog és foglalási cím is? Mi lesz ily elmélet mellett magával a szabadsággal és tulajdonjoggal? Hisz bizonyára Achabnak is érdekében feküdt, hogy elfoglalja Náboth szőlőjét és mindenkinek, aki a máséra vágyakozik, van valami érdeke, mert érdekek nélkül senki sem cselekszik. De azért jogos is az, amit cselekszik?

Azonban hozzátesszük, hogy az érdekek nem egyeseknek, hanem csak a polgárok összességé-

nek, vagyis az államnak szolgálhat jogcímül. Igen ám, de a magánjogcímek lefoglalása a közösség javára és az egyednek átvétele az állam költségére, éppen ez a kommunizmus. Az elvek olyanok, mint az ördög: csak a kis ujjunkat mutassuk neki, elkapja az egész kezét és nem nyugszik, míg az egész embert magához nem ragadja. Még azt is mondják, hogy az államok érdekében van, hogy a jövő nemzedék az állam céljainak megfelelőleg, egységes irányban neveltessek. De ha úgy van, akkor mindekelőtt sajátítsák ki és vegyék kezükbe az összes sajtót, hisz tudvalevő dolog, hogy semmi sem befolyásolja annyira a polgárok lelkületét és gondolkodását, mint a sajtó. És mégis mit látunk? Hogy a sajtó szabadságához, ami helyes, de még a szabadosságához sem mernek nyulni. Ellenkezőleg, inkább készek milliókat áldozni, hogy az úgynevezett közvéleményt szolgálatukba hajtsák, de még oly törvényeket sem mernek megalkotni, amelyek legalább a sajtószabadsággal üzőtt visszaéléseket korlátoznák. Ez, úgy látszik, a társadalomnak még az egyedüli noli me tangere szabadsága.

Kérdezhetnők azonban azt is, melyik az az egységes gondolkodás, amely a parlamenti kormányformára berendezett államok polgáraitól megkívántatik? A hazához az államhoz való hűség ragaszkodást mi is szükségesnek tartjuk; szent Ágostonnal valljuk, hogy a hazaszeretet olyannyira szükséges, hogy annak hiánya bűnnek volna tekintendő. Az ellen azonban, hogy a népiskola a különböző ellentétes irányú politikai pártok szolgálatába hajtassék és ma az egyik, holnap a másik és végül a szocialista és kommunista szervezet eszméjének uttörője és diadalszekere legyen, határozottan tiltatkozunk.

A népiskolának bizonyos állandó, örökbeesü, ingadozó napi politika fölött álló elvekre van szüksége, amelyek szerint ki kell alakulnia a jövő nemzedék gondolkodásának, hogy bármely áramlattal szemben hazájához hűségesen ragaszkodjék. Ez elveket szolgálja a hit. Ez arra tanít minket, hogy az államban bizonyos, Istentől megállapított rendet kell elismernünk, hogy a törvényes felsőbbségnek engedelmeskednünk kell, akár tetszik ez nekünk, akár nem, hogy a hazáért, ha annak java kívánja, mindenünket, még életünket is föl kell áldoznunk.

(Vége következik.)

Halottak napján.

Midőn tavasszal kilépünk a viruló természet ölébe s halljuk a madarak kedves énekét, szívünk felmelegszik s egész lényünket öröm hatja át. Ép ilyarányú szomorúság fog el, ha eljő az ősz s kietlen a látóhatár. Ime, puszta már a vidék, hangtalan a csalit, berek, csak az elsárgult hulló levelek zörgése hirdeti nekünk, hogy itt van a hervadás hava. Ilyenkor borongós

hangulatok kelnek szivünkben s kegyeletes érzelmünk a temetőbe vezet. A temetőbe, hol az alvóknak, mint mondják, *nem fáj már semmi*. Itt megszűnik minden küzdelem, a bú, fájdalom, öröm, vágy és minden szenvedély.

El-elmerengék a szentelt hantok felett s észrevétlenül könybe lábad mind a két szemem. Mi lesz, mi vár reánk a siron túl? . . . O! ha a halottak beszélni tudnának, ők megmondanák s akkor nagy változás lenne az emberek között. Ha a sírhant alól felhangzanék a komoly tanulság, ha a lejátszott élet keservei szavakat találnának, hogy az élőket intsék, oktassák, *ez volna a legjobb iskola*. Az utolsó koldus, ki egy árok mentében alussza örök álmát, oly hatalmas, oly böles lenne, mint a világhódító fejedelem fényes mauzoleumában. Ki tudja, ha a minden történnék a világon, ha a sír föltárná titkait? Hogyan dölne halomra minden hiú emberi feltevés, hogyan semmisülne meg a mai történelem s miként hullanának porba az évszázadok büszke alkotásai.

A sírok beszélő bölcsészete többet, jobbat, igazabbat tudna tanítani, mint minden diploma. Ezt érezte az evangéliumi dúsgazdag is, midőn pokoli kínjában arra kérte Istent, hogy a holtak közül támasszon föl egyet s küldje el rokonaihoz, barátaihoz, nehogy azok is a kínok helyére jussanak, mert ugymond, a halottaknak inkább hinnének, mint a prófétáknak. De az élet és halál között nagy űr van, melyen átlábolni nem lehet. A sírok hallgató bölcsék, Bölcsökre pedig nem szokás hallgatni még akkor sem, ha beszélnek.

Néma, de nagyon tanulságos hely a temető. Nagy és kis szellemek csöndes birodalma, melyben lángelme és eszelősség, dicsőség és szégyen, jó és rossz, kellemes és rút, magasztos és mindennapi egymás mellett fekszenek. «Fényesség és vakság egy hitvány lapon», mint Vörösmarty mondja. Nézzétek csak! Kegyelet és hiúság egymást ölelve hirdetik, hogy az ember még ho'ita után is meg tudja magát különböztetni. Itt egy besülyedt sír, amott fényes márványszobor. Mi ez? Kacérkodás az enyészettel, udvariasság a rothadás iránt. Undok férgek gazdagon terített asztala van lent és kincs, virágözön a pusztulás fölött. Aranyozott betűkkel hirdetett hazugság, kőbe vésett panasz, művészileg kifejezett fájdalom, faggyúgyertya és tündöklő lámpasor, kevés igaz köny, de sok képmutatás, ime, e kegyeletes szent estén ez a temető.

Hideg borzongás fut át testemen, ha elgondolom: Az ember mezítelen jön a világra s néhány ruhadarabbal megyen el, semmit sem visz magával. A fény, pompa, hiúság, nagyra-vágyás, merész álmok mind elmaradnak, csak kettőre vár valami: a testre a férgek, a lélekre az ítélet. Az első közös mindnyájunkkal, a második — az különböző. Mindnyájan meghalunk, de: a természet halálos végzésén túl van még egy

borzasztó ítélet, midőn az Úr, az igazságos Bíró örök halálra ítélhet minket. Mily iszonyú lehet elgondolni, ha a halál aratását látjuk a temetőben, ha látjuk a ragyogó síremlékeket a hizelgő feliratokat, a hiúság ragyogását az enyészet helyén. Vajjon azok, kik ott alant fekszenek valóban olyanok-e, akiknek már *nem fáj semmi*? A természet ítéletén túl minő ítélet hallottak. Attól, kinek szent keze áld és sujt érdem szerint. Ha a halottak beszélni tudnának, a túlvilági ítéletet is elmondhatnák, mint dülnének akkor romba a büszke fényes sírboltok, mint halványulnának el az arany betűk s mily rémesen nyögne fel a sírból a kárhozat megrázó panasza!

Sok titkot rejt a csillagos ég, de többet a temető. Milliárd elpusztult kis világot takar a föld méhe, az emberek taposnak, táncolnak rajta, örülnek az életnek, úzik, hajtják, marják egymást, míg végre, erény és bűn, dicsőség és szégyen, fény és nyomor együvé kerülve szépen itt fekszenek le, aludni a temetőben.

Nos és elpusztulhatna ily nyomorultul az ember, a teremtés koronája? Nem, az nem lehet, *feltámadunk!* A feltámadás gondolata küzdelmes életünkben a vigasztalás. A rossz lelkiismeret s a hengező emberi elme, sötét eszmék szolgálatába szegődve, kész ugyan ama vigasztaló gondolatot kiszakítani az emberek szívéből. A gonosz ember kajánsága uton-útfélen abban kulminál, hogy kiölje a hívők szívéből a túlvilágban való hitet, a csalhatatlan, isteni igazságszolgáltatásnak reményét. De hasztalan, mert feltámadunk!

Térdem megcsuklik, arcom köny borítja s ajkam imát rebeg. Nyugodjatok békén, drága jó szülők, testvérek, gyermekek és jó barátok! Nyugodjatok csendesesen a viszontlátásig, hisz nemsokára találkozunk. A temető, a hallgató enyészet e néma világa újra meg fog egykor elevenedni s az emberi elme határát meghaladó nagyszerű pillanat leszen az, mikor a holtak ismét beszélni fognak, mert:

«Hit, remény s szeretetük zálogát
A feltámadásban birjuk mi:
Az élet bármi szenvedéseit
Csak ezek tudják leküzdeni . . .

. . . Van élet túl a sírokon
S mi bár virágként elhervadunk;
Isten, ki ránk az égben vár, szólít
Es egykor dicsőn feltámadunk». *Tarnóczy.*

Nemti.

Nagy József.

EGYESÜLETI ÉLET.

Meghívó. A Csurgó esperességi róm. kath. tanító-egyesület évi rendes közgyűlését *Dénes Lajos* igazgató-tanító 25 éves Berzencén eltöltött tanítói működésének jubileuma alkalmával folyó évi október hó 28-án Berzencén a róm. kath. ifjúsági fiúegyesület helyiségében tarja meg, melyre az egyesület tagjait és a tanítgy barátait tisztelettel meghívom. Targysorozat: fél 8 órakor boldogult *Kavulák János* és *Bédey Ferenc* egyleti

tagok lelkiüdvéért mondatik gyászmise. Fél 9 óraker ünneplés szentmise. Veni Sancte-val. Szentmise után, az egyházközségi tanfelügyelő üdvözlő beszéde után, elnök az ülést megnyitja. *Vogriks* Ede tanító gyakorlati tanítást tart a beszéd- és értelemgyakorlatok köréből. Emlékbeszéd *Rédey* Ferenc ihárosi kántortanító fölött. Tartja *Steiner* József egyházközségi tanfelügyelő. Jelenítés a Veszpréme gyházmegyei róm. kath. Tanítótestület közp. bizottsági ülésének lefolyásáról. Beszámol: *Nagy* János kiküldött. Emlékbeszéd nagyságos és főtisztelendő *Kavulák* János tiszteletbeli apát kanonok volt berzencei plébános fölött. Tartja: *Dénes* Lajos ig. tanító. A milleniumi alap kamatainak odaitélése. Kelt Gyékényesen, 1907. október hó 4-én. *Boross* József elnök. Tisztelettel felkérem azon kartársaimat és kartársnőimet, akik a «Gondviselés»-intézetrel szemben hátralékaikat vannak, hogy a gyűlés napjáig hátralékaikat okvetlen lefizessék, mert a perbeli eljárást a hátralékosok illetékes bíróságánál november elseje után maga a központi elnökség fogja megindítani.

Meghívó. A maroskerületi róm. kath. tanítóegylet 1907. évi október 7-én Jobbágytelkén, a róm. kath. elemi iskolában tartja őszi vándorgyűlését, melyre az egylet tagjait tisztelettel meghívja az Elnökség. Fél 9 óraker szentmise «Veni Sancte»-val. A vándorgyűlés főbb tárgya: Gyakorlati tanítást tartanak: *Pétes* József és *Orsedth* Miklós. Felolvasást tart: *Marti* György. Gyakorlati tanítások megbeszélése. *Kovács Pongrác* elnök. *Orsedth Miklós* jegyző.

IRODALOM.

Az államsegélykérvények szerkesztése és fölszerelése az 1907. évi XXVII. t.-c. alapján címen füzet hagyta el a közeli napokban a sajtót *dr. Paeséri Károly* sopronmegyei kir. tanfelügyelő szerkesztésében. A füzet *dr. Paeséri Károly* kir. tanfelügyelőnél Sopronban egy (1) koronának póstaautóványon való beküldésével rendelhető meg, mely összeg ellenében a megrendelők a füzetet bérmentve kapják meg. A füzet a Szent-István-Társulat könyvkereskedésében is kapható. Budapest, IV. Egyetem-utca 2.

Beküldetett: *Tárgymutató* a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól szóló 1907. évi XXVII. törvényekhez és ezen törvény végrehajtása tárgyában a nm. m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnak 1907. évi 76.000. sz. a. körrendeletével kiadott *utasításához*. Összeállította: *Bodnár György*. Szatmár. Ára 1 kor.

A miniszterlás módja című füzet jelent meg Keszthelyen. Összeállította: *Földi J.* lelkész. E kiadás egyesíti magában mindazon előnyöket, melyeknek hasonló irányú művek örvendenek. A latin szöveg úgy van írva, amint olvasni kell magyar betűkkel. A miniszter-gyermek teendőiről és a templomi illetelmességről bő magyarázatot, szabályokat ad. Emellett a legelőbb a hasonló kiterjedésű kiadások közt. Ára 6 fillér.

Az Egyházi Közlöny (szerkesztő *Gerely* József) XIX. évf. 40. száma gazdag tartalommal jelent meg. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII. Esterházy-utca 15.

A honalapító Arpád emlékezete. Halálának ezeréves fordulója alkalmából, a tanuló ifjúság számára szerkesztette *Györffy* János szék.-főv. igazg.-tanító Szent-István-Társulat kiadása. Ára 20 fillér.

VEGYESEK.

Kérelem. Az Országos Magyar Katholikus Iskolaegyesület megalakult. Célját az alapszabályok körvonalazzák. E célok egy eszmének megvalósítására irányulnak: a legnagyobb Tanító, Krisztus szellemét megőrizni, erősíteni a nemzeti kulturát szolgáló intézmények működésében. Az

Egyesület föladatainak megoldását azonban csakis a keresztény magyar társadalom erkölcsi és anyagi támogatása segítheti elő, ezért föl-emeljük kérés szavunkat röviden és határozottan: csoportosuljatok keresztény magyarok a kibontott zászló alá és adakozzon ki-ki tehetsége szerint az Egyesület céljaira. Az adománynak nem a nagysága, hanem az a tiszta szándék a legfőbb értéke, amellyel azt a magyar katolikus népoktatásügy oltárára letesszük. Hallja meg minden igaz magyar katolikus kérésünket és akkor katolikus népoktatási intézeteink fejlesztésére oly anyagi forrást teremtsünk, amelyből intézményeink korszerű fejlesztését szeretett hazánk javára előmozdíthatjuk. Az adományok «*Országos Magyar Kath. Iskola-egyesület*» címre Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. küldendők. *Az elnökség.*

Jegyzet. Az egyesület célja: 2. §. Az egyesületet célja tisztán kulturális és így kizár köréből minden politikai irányzatot: föladata a keresztény magyar népoktatás előmozdítása, iskolák alapítása és segélyezése, valamint a keresztény műveltség terjesztése a család és az iskola által. Az egyesület céljának elérésére szolgál: a) Katolikus iskolák, menedékházak, elemi iskolák, tanító- és tanítónőképző intézetek alapítása és segélyezése, az ifjúság hazafias nevelésével foglalkozó férfi és női szervezetek támogatása. d) Pénzerejéhez képest katolikus népoktatási intézetek számára építési kölcsönöket is engedélyez 40 évi törlesztésre; de az összes évi teher a tőke 4½ százalékát meg nem haladhatja. c) Katolikus gazdasági és ipari ismételő iskolák, szakiskolák alapítása és támogatása. d) Ifjúsági egyesületek szervezése; felnöttek oktatására tanfolyamok rendezése. e) Az egyesület föladataival összefüggő gyűlések tartása Budapestben és vándorgyűlések a vidéken. f) Folyóiratok, röpiratok, közhasznú ifjúsági iratok terjesztése, iskolai könyvtárak alapítása, vagy a meglevők támogatása. g) A vallásos és hazafias szellemben működő kiváló tanfőférfiak jutalmazása. *Az egyesület tagja lehet:* 7. §. Mindkét nembeli katolikus hívő. Minden rendes tag évenként legalább 1 koronát, vagy egyszersmindenkorra 25 koronát fizet az egylet pénztárába, ezenkívül az egyesülettől tőle telhetőleg erkölcsi támogatásban is részesíti. Alapítótag az, aki 400 koronát, pártfogó tag, aki 100 koronát és pártoló tagja az egyesületnek, aki 50 koronát aján-dezők az egyesület céljaira.

Püspöki konferencia. A nagyméltóságú püspöki kar f. hó 24. és 25-én Vaszary Kolozs bibornok hercegprimás budavári palotájában tanácskozásokat tartott. A lapok közlése szerint fontos tanügyi kérdésekben is határozott a püspöki tanácskozás.

Miniszteri köszönet. A hivatalos lap közli a vallás- és közoktatásügyi miniszter köszönetét és elismerését *dr. Ormandy* Miklós kegyesrendi tanárnak, aki a tölgyesi római katolikus elemi iskola építési költségeire 8796 korona 87 fillért adott. A szerény fizetésű szerzetes tanár megtakarított filléreiből *egymaga építette fel az iskolát.*

A kath. iskola védelme. *Hámbor* sárosvármegyei községnek szép ünnepe volt e hó 20-án. A délutáni istentisztelet végeztével *Pereyik* Endre herzevici esperesplébános lendületes beszéd kíséretében és a vidéki papság segédlete mellett megáldotta az újonnan felállított iskolaépületet, melyet a római katolikus hitközség 660 százaléknyi iskolaadó megterhelésével építtetett. A kis falu szegény földműves népe igazán párját ritkító áldozatkészségéről van itt szó. Az új római katolikus iskola felépítésében érdemes része van a község tevékeny lelkészének, *Téglási* Józsefnek.

Egy apáca jubileuma. Intim melegségű ünnepély keretében ülték meg a közelmúlt napokban a sátoralja-újhelyi irgalmas nővérek leánynevelő-intézetében *Marci-*

mihana nővér főnöknő főnökségének huszonötéztendő jubileumát. Maximiliana nővér 1869-ben lépett Szent Vince leányai közé s már tizenhárom évvel utóbb főnöknőjévé lett az alicuthi zárdának. Innen Ungvárra, majd Sátoraljaújhelyre került, ahol 1899 óta működik. Tiszteletreméltó szerény egyéniségét az egész város közönsége fölötté becsüli, tanügyi téren elért sikereiért pedig fölöttes világi hatáságai részéről is többször részesült elismerésben. Jubileuma alkalmából meglátogatta a kiváló apácát Fischer-Colbrie Agost kassai püspök is. A püspök figyelme Sátoraljaújhelyen igen kellemes hatást keltett.

A gyengehetőségű gyermekek oktatására szolgáló budapesti állami kisegítő iskola a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter úr áldozatkészsége folytán a székesfőváros által e célra ingyen átengedett területen (VIII. ker., Mosonyi-utca 6, szám alatt) új intézeti épületet nyert. Régóta érzett hiányt pótol ez az intézmény közoktatásunkban, mert azon szerencsétlen gyengehetőségű gyermekeket részesei lelki állapotuknak megfelelő szakoktatásban, akik önhibájukon kívül, szomorú szociális és gazdasági viszonyok következtében elmeheli és egyéb fogyatkozásokban szenvednek. A folyó tanévre 120 fővárosi gyengehetőségű gyermek nyert fölvételt a kisegítőiskolába. A kisegítőiskola a gyermekekből fogyatkozásuk dacára is hasznos, munkás polgárokat igyekszik nevelni. Az állami kisegítőiskola eddig bérházban volt elhelyezve. Az új intézeti épület az iskola humánus céljainak megfelelően, a kor és a gyógypedagógia követelményeinek legmesszebbmenő kielégítésével (ingyen orvosi rendeléssel, tetőn elhelyezett napos és szellős játszótérrel, tágas udvarral, a gyermekek tisztálkodására berendezett pompás záporfürdővel, gyógytornával, kézügyességi műhelyekkel stb. stb.) lett berendezve s általa fővárosunk a maga nemében új mintaszerű intézettel gazdagodott. Az új épületet november hó 16-án a miniszter jelenlétében adják át ünnepélyesen a közhasználatnak.

A róm. kath. népiskolák és kisdedovók közigazgatása másodszor is megjelent a győregyházmegyei főtanfelügyelőség kiadásában. Ezen munka felőleli az összes iskolaügyi törvényeket, rendeleteket és döntvényeket. Kimerítő tájékoztatást nyújt az 1907. évi XXVII. t. c. végrehajtására. Közöl államsegély kérvény-mintákat s Függelékben részletes útmutatást és iratmintákat ad a kérvény összes mellékleteinek elkészítésére. A 18 iv terjedelmű könyv ára 3 korona. Könyvkereskedői úton 3 korona 80 fillér. A tanítói állásról szóló rész, mely az új törvény végrehajtását tartalmazza, a Függelékkel együtt külön is kapható 1 kor. 50 fillérért. Könyvkereskedői úton 1 kor. 90 fillérért. Megrendelési cím: Egyházmegyei nyomda, Győr.

Miniszteri köszönet. A közoktatásügyi miniszter Göndör Ferenc óbecei róm. kath. tanítónak a lakosság anyagi helyzetének javítására irányuló munkásságáért köszönetet mondott. Ezt a kir. tanfelügyelő következő levelében tudatta Göndör Ferenc tanítóval: A nagy-méltóságú vallás- és közoktatásügyi magyar királyi miniszter úr f. évi szeptember hó 2-án 85.891. sz. alatt kelt rendeletével megbízni méltóztatott, hogy Tekintetességednek, a lakosság anyagi helyzetének javítására irányuló közhasznú sikeres munkásságáért a miniszter ur köszönetét és elismerését nyilvánítsam. Amidőn ezen magas megbízatásnak örömmel teszek eleget, a magam részéről is köszönetemet nyilvánítom áldásos munkásságáért és arra kérem, hogy ezen munkásságát kedves magyar hazánk lakosságának és ezáltal közvetve hazánk érdekében is tovább folytassa. Kísérje ezen magasrangos munkásságát teljes siker és koronázza azt azok hálája és elismerése, kiknek érdekében ezen hazafias munkásságát kifejté. Hazafias üdvözlettel Zombor, 1907. szept. hó 13-án. A tanfelügyelői hiv. vezetésével megbízva, Faragó János kir. s.-tanfelügyelő.

Egy paptanár iskolája. Ormándy Miklós dr., a kegyes-tanítórend szerény tanára évek során folyton takarékoskodott, nagyon csekély fizetését csaknem egészen félrerakta. Egy vágyat, egy szép álmot hordozott

szívében, amelynek valóra váltásáért volt ez áldozati: szülőföldjének szeretett volna építeni, méltót az intézet hivatásához s az adományozó páratlan lelki kiválóságához. Végre a szép ábránd testet öltött. A hontmegyei Ipolytölgyes községben Kisasszony-napján, szeptember 8-án avatták föl Ormándy Miklós dr. iskoláját és négy-szobás tanítói lakást, amely szintén az ő nagylelkű adományából épült. Nem hirdette országos ünnepség az Ur ez alázatos és érdemes szolgájának magasrangos cselekedetét, nem kapta szárnyára nevét, csak a boldog kis község fejezte ki együgyű szívének háladatoságát kitűnő szülőtte iránt azzal, hogy arcképét megfestette Hamburger Béla festőművésszel és elhelyezte az iskolában. A világszerte magasztalt nagy adakozóknak millióihoz könny és vér tapad, a kifosztottak könnye és vére. Ormándy Miklós adományához csak a munka nemes verejéke, a legszebb kötelességtudás és bámulandó lemondás fénye.

Felelős szerkesztő: Ember Károly.

Kérelem! Zavarok és késedelmek elkerülése végett, minden hirdetésre vonatkozó levelet a kiadóhivatal címére — nem szerkesztőség — kérünk küldeni.

PÁLYÁZATOK.

Esztergomi érseki megye.

A bélaházi (Pozsony m.) róm. kath. iskolánál betöltendő osztálytanítói állásra pályázat hirdetik. Javadalma: 3 padlózott szoba, zárt konyha, kamra, kis házikert. Fizetése 800 kor., melynek felét a község fizeti, másik felét az államsegélyből kapja. Az 1907. évi XXVII. t. c. 2. §-ában biztosított összeg kiegészítését az iskolaszék kérvényezni fogja. Pályázhatnak magyar honoságú, róm. kath. vallású, jó erkölcsű, magyar s tót nyelvben jártas férfitanítók. Pályázati határidő okt. 31. A kérvények az iskolaszék elnökségéhez küldendők. Az állás azonnal elfoglalandó. Az iskolaszék. 588 1—1

Ipolyszakállos (Hont m.) róm. kath. magyar nőtlen osztálytanítói állásra pályázat hirdetik. Az iskola-fenntartó részéről az alapfizetéshez 500 kor., a többi államsegéllyel kérelmeztek. Választás november hó 9-én délelőtt 11 órakor, melyhez személyes megjelenés kívánatik. Okmányok előzetesen beküldendők Ipolyszakállosi plébániahivatalhoz. 592 1—1

Besztercebányai egyházmegye.

A cigeli (up. Privigye, Nyitra m.) róm. kath. tanító-női állásra nov. 1-ig pályázat hirdetik. Jövedelme: Községtől 600 kor., ism. iskoláért 50 kor., államsegély 128 kor. Természetheni lakás házikerttel, elegendő tűzifa. Tannyelv: magyar-tót. Kérvények a szebedrázi plébániahivatalhoz küldendők. Czeizel László ker. tanfelügyelő. 586 1—1

Erdélyi egyházmegye.

Gyergyóremetei (up. Ditró, Csik m.) segédkantorszekrestyési állásra az egyháztanács pályázatot hirdet. Javadalma: 1. évi 600 kor. fizetés; 2. stolailetmény évenként mintegy 200 kor.; 3. a templom ruhái moztatásáért 40 kor.; 4. 1 hold, 1342 □ öl tagosított első osztályú és 960 □ öl arányosított birtok; 5. jó lakás, gazdasági épületekkel és veteményeskerttel. Kötelessége: 1. az összes szekrestyési teendőknek buzgó, lelkiismeretes végzése; 2. a templom ruháinak mosatása; 3. a pappal a beteghez járás; 4. az ifúsággal az egyházi énekek tanítása; 5. a kántori teendőkben segédkezés. Pályáz-

hatnak okleveles kántorok, kik jó éneklőképességgel és az orgonálás és kántori teendőikben is kellő jártassággal bírnak. Személyes jelentkezők előnyben részesülnek. A pályázatok, a szükséges okmányokkal, november 3-ig a lelkészi hivatalhoz beadandók. Kiss Dénes lelkész 589 1—1

Győri püspöki megye.

Somfalván (Sopron megye, pósta Ágfalva) a róm. kath. iskolánál megbetegedés folytán egy tanítói állás megüresedett. Javadalmazás: 816 kor., egyszobás lakás legszükségesebb butorzáttal, 4 méter tüzelőfa; tannyelv magyar, német nyelv ismerete szükséges. Köteles egy osztályt vezetni, kántorságban segédkezni, azért orgonálásban és zenében jártasak előnyben részesülnek. Kérvények november 8-ig az iskolaszékhez nyújthatók be. Schuster József pléb. 585 1—1

Kalocsai érseki megye.

Bácstóváros katolikus tanítói állásra október 28-ik napjáig lehet folyamodni. Iskolaszék. 583 1—1

Kassai egyházmegye.

Boldogkőujfaluban (Abauj-Torna m.) róm. kath. kántortanítói állásra az október 17-ére hirdetett választás november 3-án délután 3 órakor fog megtartatni. Javadalom, mint a Népművelő október 6-iki számában. Kérvények Boldogkőváraljára (Plébánia) címzendők. 578 1—1

Nyitrai püspöki megye.

Ószeplaki (Nyitra megye) róm. kath. kántortanítói állásra november hó 11-én megtartandó választásig pályázat hirdetik. Javadalmazás két szobából álló lakáson és más szükséges melléképületeken kívül a következő: Mindennapi tankötelesek után 240 kor., ismétlősök után 30 kor., 7 hold 3 drb szántóföld évi jövedelme 220 kor., négy és fél öl fa beszállítással és felvágással együtt 108 korona, melyből a tanterem is fűtendő, Széplak, Nedanócz és Turesánka községektől 35⁵/₈ p. m. rozslátás 142-50 kor. Széplaki uradalomtól minden szombaton végzendő litánia címén 7 p. m. vegyes gabona értéke 28 kor. Stólailetek legkevesebb 50 kor. Misesalapítványokból 17 kor. Cantatio váltsága 36 kor. A pályázók kellő időben jelentkezzenek az iskolaszék elnökénél. Személyes megjelenés kívánatos és az állás azonnal elfoglalandó. Molnár Alajos iskolaszéki elnök. 591 1—1

A felsővadászi (Trenesen m.) róm. kath. kántortanítói állomásra pályázatot hirdetek. Járandósága: Felsővadás hitközség pénztárából 244 kor. Ismétlőiskola vezetéséért 24 kor. Iskola fűtéséért és sepréséért 40 kor. Öt fiókközségtől 24 kor. Középvadászi iskolásoktól körülbelül 40 kor. Roskoványi-alapítványból 50 kor. Megváltott stóla 58 kor. Pongráczféle alapítványból 23 kor. Egyéb alapítványokból 5 kor. Temetésekből körülbelül 280 kor. Évi offerákból 10 kor. Ostyasütésért 10 kor. Koledából körülbelül 5 mérő árpa, 13 p. mérő zab, 13 p. mérő árpa. Egyéb kiváltott terményekből 120 kor. 12 fuvar kemény tűzifa, 2 szoba, konyha, s egyéb gazdasági épület. Csak okleveles, magyar és tót nyelvben teljesen jártas kántortanítók pályázhatnak. A választás ideje okt. 30. Személyes megjelenést kérek. Májér Endre isk. elnök 593 1—1

Pécsi egyházmegye.

A baranyabáni róm. kath. iskolaszék november 3-ig tanítói állásra pályázatot hirdet a következő fizetéssel: a hitközségtől 800 kor., remélhető államsegély 200 kor., butorozott szoba, egy méteröl gyertyánfa. Köteles a rábizott mindennapi és ismétlőiskolás gyermekeket tanítani, a templomba és kórházra elhelyezni, rájuk felügyelni, szükség esetén a kántort helyettesíteni. Zádor Alajos esp.-pléb. 584 1—1

A decsi (Tolna m.) róm. kath. osztálytanítói állásra pályázatot hirdetik. Fizetése: a hitközség pénztárából

280 kor., lakás és korpótlék címén 120 kor., államsegély 720 kor., egyszobás lakás. Kötelessége a III—IV. oszt. tanítani, a kántorságban segédkezni. Folyamodványok november 2-ig nyújthatók be. választás november 3-án délután. Az állás november 10-én elfoglalandó. Személyes megjelenés előnyös. Györkö Ferenc plébános, iskasz. elnök, Kutnyánszky István kántortanító, iskasz. jegyző. 582 1—1

Rozsnyói püspöki megye.

A nagyszuhai (Gömör m.) róm. kath. kántortanítói állomásra f. é. november 28-ára pályázat hirdetetik. Tanítói jövedelem: Földbérletből 1908. évi május 1-től 1912 május hó 1-ig, évi 160 kor.; tandíj 7⁵/₈ mindennapi és ismétlő tanköteles után 5 évi átlag szerint 150 kor. 85 családfelelő a 20 liter feles búza 174 kor.; 85 családfelelőtől a 30 fill. = 25 kor. 50 fill.; 2 öl fa a pol. községtől beszállítva és felaprítva, értéke 60 kor.; alapítványból 45 kor. 80 fill.; egy kocsi széna a pol. községtől felerészben értéke 20 kor. Iskola fűtésére 3 öl fa. Kántori jövedelem: Földbérletből 1908. évi máj. 1-től 1912 évi május hó 1-ig évi 160 kor. 85 családfelelőtől a 20 liter feles búza 174 kor. 85 családfelelőtől a 30 fill. = 25 kor. 50 fill.; 2 öl fa beszállítva és felaprítva, értéke 60 kor.; a szénajárandóság másik fele, értéke 20 kor. Fazekaszaluzsány és Susány leánygyházaktól 24 kor.; mise-alapítványból: 24 kor. 94 fill.; Passió éneklés és ostyasütés címén 18 kor. 52 fill.; Stóla jövedelem: 50—70 kor. Van 3 szobás lakás, konyha, kamra, pince, ólak, faszim és igen jó minőségű konyha és gyümölcsös kert. N. B. a földbérlet 1912 évi Szent Györgynaptól változhatik. Az okleveles magyar-tónyelvű pályázók működési bizonyítványokkal felszerelt kérvényeiket fenti határnapot megelőzőleg az iskolaszéki elnökhöz nyújtsák be. Személyes megjelenés kívánatik. Bobák Béla plébános. 595 1—1

Váci egyházmegye.

Az erdőtarcsai kántortanítói pályázat november hó 4-ig meghosszabbítatik. 587 1—1

Veszprémi egyházmegye.

A noszlopi (Veszprém m.) róm. kath. iskolánál osztálytanítói állásra pályázat hirdetik. Javadalmazása: 1. egy butorozott szoba, 2. 800 kor. alapfizetés, melynek felét a hitközség, másik felét az állam fizeti. 3. 44 K failletmény. 4. 20 kor. takarítási átalány. 5. 16 korona kertváltság. Csak okleveles tanítók pályázhatnak; előnyben részesül ki, a kántori teendőikben jártas. Pályázati határidő 1907. október hó 30 reggeli 9 óra. Személyes megjelenés is megkívánatik. Okmányokkal felszerelt kérvények előre is benyújthatók Szauder Ignác plébános, iskolaszéki elnökhöz. 577 1—1

A szent király-szabadjai róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdetik. Jövedelmei: Az egészen új iskolaépületben két szép padlós szoba, konyha, éléskamra és pince. A pénzbeli jövedelme meghaladja a 800 koronát. Az új törvény szerint megkövetelt minimumra való kiegészítésért az iskolaszék folyamodik. Kötelességei: a mindennapi és ismétlőiskolában tanítani, a tanulókat az egyházi énekekre oktatni, a templomba vezetni és mindennemű kántori teendőket végzni, hétköznapokon a sekrestyében a miséző papnak segítségére lenni. A pályázati határidő november hó 5-ik napja. Csak okleveles tanítók pályázhatnak. Személyes megjelenés megkívánatik. A pályázati kérvények Szentkirály-Szabadjára (Veszprém m.) Meszes Politikárp iskolaszéki elnökhöz küldendők. 581 1—1

Zágrábi érseki megye.

A felsőmihályfalvai (u. p. Miksavar, Zala vármegye) róm. kath. elemi népiskolánál kántortanítói állásra f. évi november 14-ig pályázat hirdetetik. Javadalmazása: 800 korona készpénz, 80 korona faátalány; a fizetési-egészítés és korpótlék az államtól lesz kérve; 2800 öl szántóföld és konyhakert használatra. Szokasos stóla. Szabad gabona- és mustszedés. Kötelessége az iskola-

szek által reá bízott osztályokat és ismétlősöket fölváltva a másik tanerővel tanítani. Az állás azonnali elfoglalandó. Személyes megjelenés szükséges. *Gaspárin Mihály* plébános, iskolaszéki elnök. 579 1-1

Borsodmegyei kántortanító eszeréne hasonló vagy önálló tanítói állomással. Cim a kiadóhivatalban. 596 5-5

Kerestetik azonnali belépésre 4-6 hétre, teljes ellátás és megegyezendő honorárium mellett, magyar-tótannyelvű iskolához, tanító vagy tanítónő helyettes. Levelek «Kántortanító, Csukárd, up. Bazin, Pozsony m.» címre keretnek. 594 1-1

Beke. Karácsonyi pásztorjáték. Kapható *Szabó János* főtanítóval Udvard. Komárom megye. 1 példány 30 fill., 17 példány 5 kor., portómentesen szállítva. 550 3-3

ROVARGYŰJTEMÉNYEK!

Nagyméltóságú m. kir. vallás- és közoktatási miniszter úrnak az 1907. évi XXVII. t.-e. 15. §-a értelmében, az iskolák felszerelésére vonatkozó utasítás sz. rint, készpénzért szállított, csinos üveg alatti szekrényekbe tudományosan, két nyelven nyomtatott névcédulákkal ellátott, szépen prep. iratt, pontosan meghatározott rovargyűjteményeket, és

pedig: Kisebb rovargyűjtemény ára 30 korona
 nagyobb „ „ 50 „
 teljes rovargyűjtemény ára 70 korona.

Tavarnok u. p. Nagytapolcsány.

Kelecsényi Károly
 sörjegyző, orsz. Entomolog.

590-1

Kontor Elek legújabb műve.

„Hazafias Máriadalok“

új, második füzet. (515)

10 új magyar-stilusú, nagyhatású dalt tartalmaz **Szepessy László** gyönyörű költeményeire.

A tiszta haszon teljesen az esztergomi tanítóarvaházé lesz. — Megrendelhető 2 koronaért (a pénz előzetes beküldése mellett bementve) a szerző kollégánk címén: **Kontor Elek** Budapest. VII. ker., Thököly-út 42., II. 16. Bolti ára 1 koronával drágább.

Orgona-harmoniumokat

mindkét rendszer szerint legolcsóbban szállít

PAJKR REZSO ÉS TSA

Budapest. X., Delej-utca 11/B (Tisztviselőtelep.)

Pedálos harmoniumok mindkét rendszer szerint és minden nagyságban pontos orgona méretekkel templomok, szemináriumok részére és mint gyakorló orgonák. Bérmentes szállítás az utolsó vasúti állomásig. Tanerőknek s lekeszeknek különös szalekedmény. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Részletfűzetés engedélyezve. 796

Előre megvásárolható műrecek ::
 csak a valódi ZIMMERMANN-féle

HARMONIUMOK

házi, iskolai és templomi célokra.

150 koronától 2000 koronáig.

Tanároknak részletfűzetésre megegyezés szerint. Mint különlegesség nagyon ajánlható: Valódi Zimmermann-féle iskolaharmoniumok 150, 170, 190 és 220 korona.

Képviselő Ausztria-Magyarország részére:

Hörl Nándor Pozsony, Ventur-u. 24.

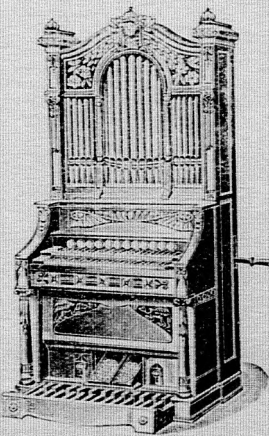
A Zimmermann-féle harmoniumok művészi-zenesen vannak hangolva s mindenütt fel-
 tűnést keltenek elragadóan szép összhang-
 jukkal ::

Számos elismerő-level kivaló szaktekintélyek-től az egész világból ::

A gyár telepei:

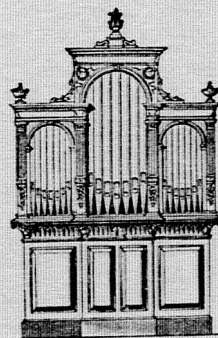
Leipzig, Szent-P.tervár: Moszkva, Riga, London ::

456

CSEH ISTVÁN

orgona- és harmo-
 nium építőmester **Egerben.**

Ajánlkozom mindenemű templomi orgona- és harmonium-készítésére a legújabb légnymatú, (pneumatikus) cső-rendszer szerint, igen jutányos árak mellett.

Régi orgonaátalakításokat, javításokat, tisztításokat és hangolásokat olcsón vállalok el jót-
 állás mellett.

Karácsonyi pásztorjátékok.

Előadásuk által a legalkalmasabbak arra, hogy így az intézetek és iskolák, valamint otthon a család körében a szent estét a legélelmelebbé avassák. Ép azért, hogy azok jókor betaníthatók legyenek, fölhívjuk a főtisztelendő papság és tanításág becses figyelmét a Szent-István-Társulat alatti kiadványaira.

Karácsonyi pásztorjátékok.

- A betlehemi nyájörök.** Karácsonyi pásztorjáték. Irta Maszlaghy Ferenc. (Ifjúság öröme II. kötet.) Ára 2.40 K.
- A bűnbánó fiú.** Karácsonyi pásztorjáték. 161 színben. Irta Herezegh Péter. (Népirat 214. sz.) Ára 10 fillér.
- A bűn büntetése.** Karácsonyi játék, három felvonásban. Irta Oppitz Sándor. (Népirat 123. sz.) Ára 8 fillér.
- A megkerült gyermek.** Karácsonyi pásztorjáték. 81 részben. Irta és zenéjét szerzette Szabó János. (Népirat 219. sz.) Ára 24 fillér.
- A megtalált bárány.** Karácsonyi pásztorjáték. (Ifjúság Öröme V. kötet.) Ára 1 korona 60 fillér.
- Ami fönntart minket.** Karácsonyi éptkép az iparosvilágról. Három felvonásban. Kiválóan tegénygyesületek használatára. Irta Erdősi K. Füzve 50 fillér.
- Angyalszivek karácsonya** ≡ Karácsonyi kép. Irta Erdősi Karoly. (Népirat 200. sz.) Ára 12 fillér.
- A pogány megtérése.** Karácsonyi játék három felvonásban. Irta Oppitz Sándor. (Népirat 124. sz.) Ára 6 fillér.
- Aprószentek.** Karácsonyi pásztorjáték. (Népirat 192. szám.) Ára 12 fillér.
- Bekesség az embernek.** Karácsonyi játék. Irta Oppitz Sándor. (Népirat 139. sz.) Ára 6 fillér.
- A kis Jézus ajándéka.** Karácsonyi színmű három képben. Irta Lábay Gyula. (Népirat 231. sz.) Ára 12 fillér.
- Betlehem.** Karácsonyi pásztorjáték négy részben. Irta Bartha István. (Népirat 179. sz.) Ára 12 fillér.
- Betlehem.** Pásztorjáték 3 felvonásban. Karácsony ünnepére. Irta Bartalos Gyula. II. kiadás. Ára 50 fillér.
- Betlehemi bakter.** Karácsonyi pásztorjáték négy részben. (Népirat 187. sz.) Ára 24 fillér.
- Betlehemi asszonyok.** Karácsonyi pásztorjáték. (Népirat 190. sz.) Ára 8 fillér.
- Egy karácsonyfej.** Dramolett. Irta Horváth Lipót. (Ifjúság könyvében) Ára 2 korona.
- Három királyok.** Karácsonyi pásztorjáték. (Népirat 191. szám.) Ára 10 fillér.
- Itt a Miklós.** Pásztorjáték. (Népirat 189. szám.) Ára 8 fillér.
- Jézus születése.** Karácsonyi pásztorjáték. Irta Mohl Adolf. Második kiadás. (Népirat 86.) Ára 10 fillér.
- Karácsony.** Színjáték három felvonásban. Irta Bartha István. Második kiadás. (Népirat 101. sz.) Ára 10 fillér.
- Karácsonyest.** Karácsonyi játék. (Népirat 188. sz.) Ára 8 fillér.
- Karácsonyi színjátékok.** Kiválóan katholikus tegénygyesületek használatára. Irta Erdősi Karoly. Füzve 80 fillér.
- Két karácsonyest.** Színmű. Irta Maszlaghy Ferenc. (Ifjúság öröme III. kötet) Ára 1 korona 60 fillér.
- Pásztorjátékok.** Ára felvonásokban 1 korona 40 fillér.
- Pásztorjáték.** Irta Domonkos István. (Népirat 215. sz.) Ára 20 fillér.

☛ Népiratka megrendelésénél elég a folyó szám kiírása. ☛

===== A fentiek kaphatók =====

a SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT

könyvkereskedésében: Budapest IV., Kecskeméti-utca 2. sz.